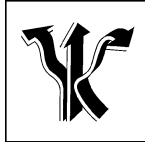


МІЖРЕГІОНАЛЬНА  
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА**  
дисципліни  
**“ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА**  
**СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ”**  
**(для молодших спеціалістів)**

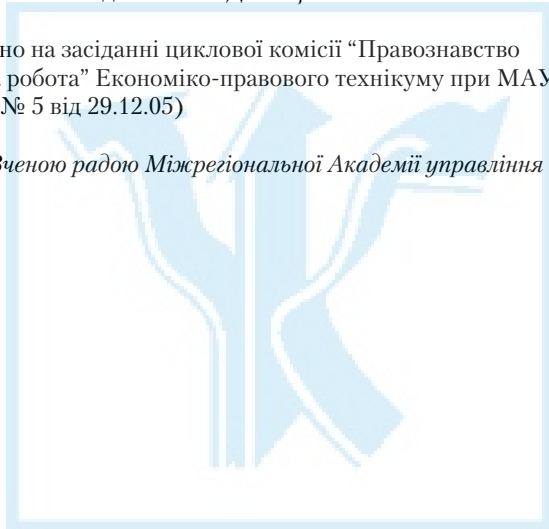
МАУП

Київ 2006

Підготовлено викладачем *Н. А. Дембіцькою*

Затверджено на засіданні циклової комісії “Правознавство і соціальна робота” Економіко-правового технікуму при МАУП (протокол № 5 від 29.12.05)

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом*



МАУП

**Дембіцька Н. А.** Навчальна програма дисципліни “Теорія та методика соціальної роботи” (для молодших спеціалістів). – К.: МАУП, 2006. – 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Теорія та методика соціальної роботи”, питання для самоконтролю, контрольні завдання, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2006

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму з дисципліни “Теорія та методика соціальної роботи” розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста, вона сприяє ознайомленню студентів з основними теоретичними та методологічними аспектами соціальної роботи, формує цілісну картину розуміння соціальної роботи як науки, навчальної дисципліни і практичної діяльності.

Вивчення цього курсу є базовим у навчальній програмі професійної освіти соціальних працівників.

*Мета курсу* — сформуванню уявлення студентів про основні теоретико-методологічні засади соціальної роботи; розвивати професійно-творче мислення, категоріальний апарат та професійно необхідні навички і вміння; виховувати почуття відповідальності, компетентності та дієвості майбутніх спеціалістів.

*Завдання курсу:*

- сформуванню цілісного уявлення про предмет, основні теоретичні засади соціальної роботи, її місце в суспільстві;
- визначити основні поняття, принципи і методи соціальної роботи;
- ознайомити студентів із суттю, специфікою об’єктів і суб’єктів соціальної роботи;
- встановити взаємозв’язок соціальної роботи і соціальної політики;
- дослідити проблеми соціального захисту сім’ї, охорони здоров’я, зайнятості і соціальної допомоги безробітним, громадян похилого віку та інвалідів, соціальне положення жінки та молоді в суспільстві;
- навчити використовувати здобуті знання на практиці;
- розвивати професійні здібності студентів у підготовці до практичної діяльності шляхом переходу від простіших до більш складних професійних завдань.

Для досягнення мети та виконання поставлених завдань програмою передбачено теоретичні, практичні та самостійні види робіт.

На кінець навчального року студенти повинні

*знати:*

- визначення та суттєві властивості поняття “соціальна робота”;
- теоретично-методичні основи соціальної роботи;
- зміст і спрямованість соціальної політики держави;

- теоретичні аспекти професійної взаємодії “клієнт — соціальний працівник” на індивідуальному, груповому, загальнодержавному рівнях;
- основні функції соціальної роботи та соціальних працівників;
- систему державних і недержавних установ, що здійснюють соціальну роботу, їх організаційну структуру;
- актуальні проблеми соціальної роботи;
- нормативно-правові акти, що регулюють діяльність соціальних установ;
- поняття соціалізації та наслідки порушення процесу соціалізації;
- характеристики клієнтів соціальної роботи як групи;
- особливості застосування методів соціальної роботи

*уміти:*

- використовувати теоретичні знання у вирішенні професійних завдань;
- орієнтуватись у системі інформації про різні соціальні групи населення, які потребують соціального захисту;
- аналізувати ситуацію клієнта та рекомендувати можливі способи втручання на теоретичному рівні;
- застосовувати основні методологічні принципи теорії соціальної роботи на практиці;
- застосовувати діюче законодавство з соціальних питань;
- виконувати функції соціального працівника.

Основою володіння матеріалом є систематична, активна самостійна робота студентів у вивченні навчальної, наукової та спеціальної літератури, розв’язання актуальних завдань і задач із навчальних тем дисципліни, написання рефератів, наукових повідомлень, виконання контрольних робіт.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**  
**дисципліни**  
**“ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ”**

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	<b>Змістовий модуль I. Соціальна робота як наука і навчальна дисципліна</b>
1	Соціальна робота як галузь наукових знань і професія
2	Становлення соціальної роботи як науки в Україні
3	Розвиток вітчизняних теорій соціальної роботи
4	Соціальна політика держави, її роль у соціальній роботі
	<b>Змістовий модуль II. Сучасні теорії соціальної роботи</b>
5	Типологія теорій соціальної роботи
6	Психолого-орієнтовані теорії соціальної роботи
7	Соціолого-орієнтовані теорії соціальної роботи
8	Комплексно-орієнтовані теорії соціальної роботи
	<b>Змістовий модуль III. Методика і технології соціальної роботи</b>
9	Система органів соціального обслуговування населення
10	Процес і методи соціальної роботи
11	Індивідуальна соціальна робота
12	Соціальна робота з групою
13	Соціальна робота в громаді
14	Соціально-економічні методи соціальної роботи
15	Використання соціологічних методів у соціальній роботі
16	Психолого-педагогічні методи соціальної роботи
17	Сучасні технології соціальної роботи
18	Психогігієна соціального працівника
19	Інформаційне забезпечення діяльності соціальних служб
	<b>Змістовий модуль IV. Соціальна робота з різними групами клієнтів</b>
20	Відомча специфіка соціальної роботи
21	Соціальна робота із сім'ями і дітьми

1	2
22	Соціальна робота з людьми із особливими потребами та людьми похилого віку
23	Соціальна робота у сфері зайнятості населення
24	Малозабезпечені групи населення як об'єкт соціальної роботи
Разом годин: 432	

**ЗМІСТ**  
дисципліни  
**“ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ”**

**Змістовий модуль I. Соціальна робота як наука і навчальна дисципліна**

**Тема 1. Соціальна робота як галузь наукових знань і професія**

Предмет, об'єкт і суб'єкти соціальної роботи. Категорії соціальної роботи. Принципи та закономірності теоретичної соціальної роботи. Зв'язок соціальної роботи з іншими науками. Характеристика соціальної роботи як професії.

Передумови виникнення соціальної роботи як науки в Україні. Еволюція теорії соціальної роботи. Становлення і особливості розвитку соціальної роботи в незалежній Україні.

*Література* [2–4; 20–23; 29; 30; 32; 33]

**Тема 2. Становлення соціальної роботи як науки в Україні**

Роль географічних, соціально-економічних, політичних умов у формуванні національних особливостей науки “соціальна робота”. Благодійність як передумова виникнення соціальної роботи. Релігійні засади виникнення соціальної роботи. Суспільна опіка у різні історичні етапи розвитку країни.

*Література* [2; 3; 17; 20; 21; 23; 29]

**Тема 3. Розвиток вітчизняних теорій соціальної роботи**

Філософія допомоги як концептуальна ідея в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи. Ідеї християнства, державності, пра-

ва, моралі і норм суспільного життя як системоутворюючі у становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.

Еволюція вітчизняної парадигми соціальної роботи. Архаїчна, професійна, державна, громадсько-державна, соціетальна та професійна парадигми соціальної роботи, їх соціально-економічна та культурна зумовленість.

*Література* [2; 4; 17; 23; 29; 30]

#### ***Тема 4. Соціальна політика держави, її роль у соціальній роботі***

Поняття соціальної політики. Передумови формування соціальної політики. Роль і місце соціальної політики держави у розвитку соціальної роботи як практики. Зв'язок соціальної політики і соціальної роботи. Напрями та пріоритети державної соціальної політики.

Рівні соціальної роботи. Функціонально-рольовий репертуар соціальної роботи. Ролі та функції соціального працівника.

*Література* [1; 2; 8; 12; 28–30]

### **Змістовий модуль II. Сучасні теорії соціальної роботи**

#### ***Тема 5. Типологія теорій соціальної роботи***

Типологізація теорій соціальної роботи як форма наукового дослідження. Загальна характеристика підходів до типології теорій соціальної роботи. Критерії типології теорій соціальної роботи. Типологізації за об'єктивним критерієм: індивідуальні, групові, масові. Типологізація за критерієм методологічної опори на теорії інших наук: медицини, філософії, психології, соціології, педагогіки.

*Література* [2–4; 17; 23; 29; 30]

#### ***Тема 6. Психолого-орієнтовані теорії соціальної роботи***

Орієнтація на ідею допомоги клієнту шляхом оптимізації його власних зусиль як спільно об'єднуюча основа психолого-орієнтованих теорій соціальної роботи. Психодинамічна теорія, її сутність, переваги та обмеження. Гуманістична, екзистенціальна теорія соціальної роботи. Біхевіористські та когнітивні моделі соціальної роботи.

*Література* [2–4; 20; 21; 32; 35]

### ***Тема 7. Соціолого-орієнтовані теорії соціальної роботи***

Соціальний контекст допомоги; соціальні детермінанти виникнення складних ситуацій; соціальні норми та патології, соціальний контроль за поведінкою клієнта як основа соціально-орієнтованих теорій соціальної роботи. Соціально-екологічна, системна, соціально-радикальна та рольова теорії соціальної роботи.

*Література* [2–4; 10; 16; 20; 21; 32; 35]

### ***Тема 8. Комплексно-орієнтовані теорії соціальної роботи***

Мотивація та критерії об'єднання теорій соціальної роботи в групі комплексно-орієнтованих. Теорія кризового втручання, зосереджена на завданні модель, сімейна та психосоціальна терапія. Методологічна основа адаптивно-соціалізаційної теорії соціальної роботи. Соціальна адаптація, біологічний і психологічний компоненти соціальної адаптації. Соціалізація як базовий процес соціальної роботи, ресоціалізація, десоціалізація.

*Література* [2–4; 14; 20; 21; 32; 35]

## **Змістовий модуль III. Методика і технології соціальної роботи**

### ***Тема 9. Система органів соціального обслуговування населення***

Еволюція та передумови становлення системи соціального обслуговування. Система соціального захисту та мережа соціальних відомств в Україні. Роль державних і недержавних організацій в соціальній сфері. Світові моделі соціального захисту. Нормативно-правові основи соціального захисту.

*Література* [1; 2; 8; 12; 17; 23; 29; 30; 33; 35]

### ***Тема 10. Процес і методи соціальної роботи***

Сутність процесу соціальної роботи, його етапи. Класифікація форм і методів соціальної роботи. Технології соціальної роботи. Еволюція методології соціальної роботи. Поняття “метод”, “методологія”, “прийом”, “засіб”, “форма”, “технологія”, “принцип”, “закон”, “закономірність” у соціальній роботі. Стратегії втручання в соціальній роботі.

*Література* [2–4; 17; 23; 29; 30]



### ***Тема 11. Індивідуальна соціальна робота***

Індивідуальна соціальна робота як метод. Зміст, особливості, фази процесу індивідуальної соціальної роботи.

Індивідуальне консультування як стратегія втручання в соціальній роботі. Мета і зміст консультативної соціальної допомоги. Структура консультативного процесу, вимоги до його організації.

Історія телефонного консультування. Особливості телефонного діалогу. Організація і проведення виїзних консультацій працівників соціальних служб. Поняття представництва інтересів клієнта та види представництва.

*Література* [1; 3–7; 18; 26; 29; 34; 35]

### ***Тема 12. Соціальна робота з групою***

Групова робота як метод соціальної роботи. Еволюція групової соціальної роботи. Різновиди груп. Груповий процес і терапевтичні ефекти групи. Підготовка та проведення групової соціальної роботи. Робота груп самодопомоги.

*Література* [1; 3; 4; 9; 20; 25; 35]

### ***Тема 13. Соціальна робота в громаді***

Поняття “громада” та підходи до її визначення. Робота в громаді як метод соціальної роботи. Історія соціальної роботи в громаді. Методи та моделі роботи з громадою. Робота з розвитку громади. Організація догляду в громаді. Світовий досвід впровадження соціальної роботи з громадою.

*Література* [1; 3; 4; 23; 27; 30; 35]

### ***Тема 14. Соціально-економічні методи соціальної роботи***

Поняття і сутність соціально-економічних методів соціальної роботи. Сутність, види та умови надання державної соціальної допомоги. Пенсії: види, умови надання. Види пенсійних систем. Поняття і зміст соціального обслуговування, його види. Сутність соціального страхування, його види. Пільги, гарантії, компенсації, привілеї. Поняття та види адресної соціальної допомоги, переваги адресності.

*Література* [1; 2; 8; 12; 28; 35]

### ***Тема 15. Використання соціологічних методів у соціальній роботі***

Соціологічні методи у соціальній роботі: їх класифікація та переваги. Методи збору інформації про клієнта: аналіз документів, спостереження, опитування, експеримент. Особливості організації і проведення опитування, інтерв'ю; типи та особливості побудови питань, вимоги до структури анкети. Сучасні соціологічні методи обробки та аналізу інформації.

*Література* [2; 10; 16; 31; 33; 35]

### ***Тема 16. Психолого-педагогічні методи соціальної роботи***

Класифікація педагогічних форм і методів, принципів навчання і виховання. Педагогічна майстерність, педагогічна психотерапія. Психолого-педагогічний тренінг як форма соціальної роботи: особливості, вимоги, сфери застосування. Психотерапевтичні методики і прийоми в соціальній роботі: НЛП, психодрама, гештальттерапія та ін.

*Література* [5–7; 9; 11; 15; 25]

### ***Тема 17. Сучасні технології соціальної роботи***

Поняття соціальних технологій, їх види. Технології соціальної діагностики, профілактики, терапії та реабілітації. Соціальне прогнозування та планування у соціальній роботі. Спілкування як інструмент технології соціальної роботи. Завдання та особливості професійного спілкування соціального працівника. Соціальна профілактика: її суть та види. Сутність та особливості профілактики девіантної та адиктивної поведінки. Сучасні профілактичні стратегії.

*Література* [1; 2; 10; 13–15; 24; 29; 35]

### ***Тема 18. Психогігієна соціального працівника***

Поняття психогігієни соціального працівника. Сутність професійного ризику у соціальній роботі. Професійна втома, її ознаки та наслідки. Феномен професійного вигорання та його характерні риси. Сучасні психогігієнічні методики профілактики професійного вигорання.

*Література* [11; 18; 26; 35]

### ***Тема 19. Інформаційне забезпечення діяльності соціальних служб***

Сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні соціальних установ, служб, організацій. Функції та принципи “паблік рилейшнз”. Складові комунікації в державних і недержавних установах соціальної сфери. Інформаційне забезпечення державної соціальної політики. Інформаційне забезпечення недержавної соціальної служби. Інструменти соціального забезпечення соціальних служб, проєктів.

*Література* [3; 29; 30; 35]

## **Змістовий модуль IV. Соціальна робота з різними групами клієнтів**

### ***Тема 20. Відомча специфіка соціальної роботи***

Відомча специфіка соціальної роботи. Необхідність соціальної роботи у військовому середовищі. Особливості соціальної роботи в закладах освіти. Організація соціальної роботи в медичних установах. Соціальна робота в пенітенціарній системі.

Соціальна робота на виробництві.

*Література* [7; 9; 11; 15; 19; 24; 25; 29; 33; 35]

### ***Тема 21. Соціальна робота із сім'ями і дітьми***

Сім'я як структурний компонент соціального формування особистості і об'єкт соціальної роботи. Типи сімей. Функції сімей. Основна мета, завдання, зміст і напрями соціальної роботи із сім'ями та дітьми. Заклади соціального захисту дітей.

Сучасне законодавство в галузі соціального захисту сім'ї, дитинства та материнства.

Поняття і суть морально-психологічного клімату сім'ї, його діагностика. Показники гармонійності сім'ї. Деструктивний вплив негативних звичок батьків на формування особистості дитини.

Проблема насильства в сім'ї та її розв'язання.

Форми опіки і піклування. Соціальний патронаж прийомної сім'ї. Особливості соціальної роботи з дітьми сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

*Література* [1; 4; 12; 20; 28; 29; 35]

## ***Тема 22. Соціальна робота з людьми із особливими потребами та людьми похилого віку***

Визначення понять “людина похилого віку”, “людина-інвалід”, “людина з особливими потребами”. Психофізіологічні та соціальні проблеми людей похилого віку.

Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи з людьми похилого віку та інвалідами. Поняття інвалідності та її види. Медико-соціальні аспекти державної підтримки та реабілітації інвалідів. Сутність і характер соціальних проблем людей з інвалідністю.

*Література* [1; 5; 20; 22; 28; 29]

## ***Тема 23. Соціальна робота у сфері зайнятості населення***

Зайнятість та безробіття як соціальне явище. Причини безробіття, його види. Соціальний захист безробітних в Україні. Мета і завдання діяльності Державного центру зайнятості.

*Література* [1; 10; 12; 22; 23; 29]

## ***Тема 24. Малозабезпечені групи населення як об'єкт соціальної роботи***

Критерії і показники матеріальної забезпеченості людини. Методика соціальної діагностики малозабезпеченості. Соціальний захист малозабезпечених груп населення в Україні.

*Література* [1; 8; 12; 20; 28; 29; 33; 35]

### ***ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ***

1. Соціальна робота як наука. Визначення, категорії, предмет, об'єкт.
2. Охарактеризувати принципи та закономірності соціальної роботи.
3. Становлення та особливості розвитку соціальної роботи в Україні.
4. Історичні етапи розвитку соціальної роботи.
5. Загальна характеристика теорій соціальної роботи.
6. Психолого-орієнтовані теорії соціальної роботи.
7. Соціолого-орієнтовані теорії соціальної роботи.
8. Комплексно-орієнтовані теорії соціальної роботи.
9. Екзистенціальна теорія соціальної роботи.
10. Гуманістична теорія соціальної роботи.

11. Психодинамічна теорія соціальної роботи.
12. Соціально-радикальна теорія соціальної роботи.
13. Соціально-екологічна теорія соціальної роботи.
14. Системна теорія соціальної роботи.
15. Рольова теорія і соціальна робота.
16. Когнітивна теорія соціальної роботи.
17. Становлення і розвиток системи соціального обслуговування в Україні.
18. Система соціального захисту та мережа соціальних відомств в Україні.
19. Взаємозв'язок державних і недержавних організацій у здійсненні соціальної роботи.
20. Світові моделі соціального захисту населення.
21. Соціальна політика держави: роль у соціальній роботі.
22. Пріоритети державної соціальної політики України.
23. Передумови формування державної соціальної політики.
24. Нормативно-правові основи соціальної роботи.
25. Рівні соціальної роботи.
26. Функціонально-рольовий репертуар соціального працівника.
27. Адаптивно-соціалізаційна теорія соціальної роботи.
28. Сутність процесу соціальної роботи та його етапи.
29. Класифікація методів соціальної роботи.
30. Еволюція методології соціальної роботи.
31. Роль і місце психології в соціальній роботі.
32. Організація групової соціальної роботи.
33. Еволюція групової соціальної роботи.
34. Види груп у соціальній роботі.
35. Сутність групових процесів.
36. Терапевтичні ефекти групової соціальної роботи.
37. Підготовка та проведення групової соціальної роботи.
38. Робота груп самопомоги.
39. Соціальна робота у громаді як метод соціальної роботи.
40. Визначення та види громади.
41. Методи та моделі соціальної роботи в громаді.
42. Організація догляду у громаді.
43. Поняття та особливості соціальної роботи з розвитку громади.
44. Історія розвитку соціальної роботи у громаді.
45. Світовий досвід впровадження соціальної роботи у громаді.

46. Поняття представництва інтересів клієнта і направлення до інших служб.
47. Індивідуальне консультування як стратегія втручання в соціальній роботі.
48. Охарактеризувати структуру консультативного процесу.
49. Зміст та особливості індивідуальної соціальної роботи.
50. Мета і напрями психологічного консультування.
51. Негативні ефекти, які виникають у консультуванні.
52. Особливості соціального-психологічного телефонного консультування.
53. Історія виникнення телефонного консультування.
54. Сутність та особливості використання психодіагностики в соціальній роботі.
55. Характеристика використання соціологічних методів у соціальній роботі.
56. Аналіз документів як метод збирання первинної інформації про клієнта.
57. Вимоги та особливості використання опитування в соціальній роботі.
58. Особливості побудови анкети та типи запитань.
59. Сутність та особливості використання спостереження та експерименту в соціальній роботі.
60. Проаналізувати сучасні соціологічні методи обробки та аналізу інформації.
61. Сутність організаційно-розпорядчих методів соціальної роботи.
62. Характеристика педагогічних принципів і методів у соціальній роботі.
63. Психолого-педагогічний тренінг як форма соціальної роботи.
64. Проаналізувати психотерапевтичні методики і прийоми, які використовуються в соціальній роботі.
65. Характеристика соціально-економічних методів соціальної роботи.
66. Зміст поняття та види соціальної допомоги.
67. Сутність державного соціального страхування.
68. Сутність і види соціального обслуговування.
69. Сутність і види адресної соціальної допомоги.
70. Поняття пенсії, види, умови надання.
71. Види пенсійних систем.
72. Сутність і призначення державного соціального страхування.

73. Пільги, гарантії, компенсації, привілеї: дати визначення.
74. Визначення поняття “сімейна допомога”, її види.
75. Зміст факторів, що ускладнюють соціалізацію. Основні причини дезадаптації.
76. Охарактеризувати технології профілактики адиктивної поведінки.
77. Поняття профілактики та її види.
78. Поняття реабілітації та її види.
79. Спілкування соціального працівника: основні завдання, помилки, які виникають.
80. Труднощі, бар’єри та деформації професійного спілкування.
81. Поняття “соціальні технології”, їх види та функції.
82. Описати сучасні профілактичні стратегії.
83. Поняття психогігієни соціального працівника.
84. Сутність професійного ризику в соціальній роботі.
85. Феномен “вигорання” та його профілактика.
86. Професійна втома, її ознаки та наслідки.
87. Технології соціального прогнозування в соціальній роботі.
88. Світовий досвід використання технологій соціальної роботи.
89. Поняття соціальної терапії.
90. Поняття соціальної діагностики.

## **КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ**

Контрольна робота пишеться розбірливим почерком або друкується на комп’ютері українською мовою. Виконання контрольної роботи передбачає повне розкриття основних питань теми. Для відповіді на питання рекомендується використовувати джерела зі списку літератури. На оцінку виконаної роботи впливає повнота розкриття теми, наявність творчого підходу до висвітлення основних понять, висновків автора після кожного питання, списку використаної літератури. Дослівне переписування підручника негативно впливає на оцінку контрольної роботи.

### **Завдання 1**

#### ***Тема. Становлення і розвиток соціальної роботи в Україні***

1. Передумови виникнення соціальної роботи як професійної діяльності.
2. Основні етапи становлення соціальної роботи.

3. Розвиток соціальної роботи як науки і професійної діяльності в Україні.

## **Завдання 2**

### ***Тема. Професіограма соціального працівника***

1. Функції і роль соціального працівника.
2. Примірні посадові обов'язки працівника соціальної сфери.
3. Вимоги до особливостей підготовки соціальних працівників в Україні.

## **Завдання 3**

### ***Тема. Соціальна політика і соціальна робота***

1. Сутність державної соціальної політики, її напрями і зв'язок із соціальною роботою.
2. Пріоритетні напрями державної соціальної політики на сучасному етапі.
3. Світовий досвід впровадження соціальної політики.

## **Завдання 4**

### ***Тема. Етика соціальної роботи***

1. Поняття етики соціальної роботи. Етичні дилеми в роботі соціальних працівників.
2. Етичні принципи та цінності соціальної роботи.
3. Кодекс етики соціального працівника.

## **Завдання 5**

### ***Тема. Комунікативна компетентність соціального працівника***

1. Основні складові мовної комунікації.
2. Спілкування як головний спосіб діяльності спеціаліста.
3. Вдосконалення навичок професійного спілкування, вислуховування, листування тощо.

## **Завдання 6**

### ***Тема. Позиція соціального працівника в конфліктних і екстрених ситуаціях***

1. Сутність і особливості конфліктів у соціальній сфері.
2. Стратегії поведінки та виходу із конфліктних ситуацій.
3. Поведінка соціального працівника в екстрених ситуаціях.



## **Завдання 7**

### ***Тема. Методи та технології соціальної роботи***

1. Сучасні підходи до класифікації методів соціальної роботи.
2. Поняття соціальних технологій, їх види.
3. Впровадження технологій соціальної роботи у практику (аналіз досвіду).

## **Завдання 8**

### ***Тема. Система соціального обслуговування та соціальних служб в Україні***

1. Поняття і види соціального обслуговування.
2. Мережа соціальних відомств і система соціального захисту в Україні.
3. Форми і методи роботи в органах соціального захисту населення.

## **Завдання 9**

### ***Тема. Клієнти соціальних служб***

1. Категорії клієнтів у соціальній роботі.
2. Уразливі групи дітей і “групи ризику” у соціальній роботі.
3. Особливості організації соціальної роботи із групами соціального ризику.

## **Завдання 10**

### ***Тема. Теорії соціальної роботи***

1. Еволюція теорій соціальної роботи.
2. Сучасні підходи до класифікації теорій соціальної роботи.
3. Загальний огляд найпоширеніших теорій соціальної роботи.

## **СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**

### *Основна*

1. *Введення у соціальну роботу: Навч. посіб.* — К.: Фенікс, 2001.
2. *Лукашевич М. П., Мигович І. І.* Теорія і методи соціальної роботи: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2002.
3. *Семигіна Т. В., Грига І. М.* Теорія і методи соціальної роботи. — К.: Вид. дім “КМ академія”, 2004.
4. *Теорії і методи соціальної роботи: Підручник / За ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича.* — К.: Академвидав, 2005.

5. *Бондаренко О. Ф.* Психологічна допомога особистості. — Харків: Фоліо, 1996.
6. *Бурлачук Л. Ф., Грaбская И. А., Карачян А. И.* Основы психотерапии. — К., 1999.
7. *Васьковская С. В., Горноста́й П. П.* Психологические консультирование: Ситуационные задачи. — К., 1996.
8. *Гакслі Т.* Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки: Пер. з англ. — К.: Основи, 1995.
9. *Групповая психотерапия* / Под ред. Б. Карвасарского, С. Ледера. — М.: Оникс, 1994.
10. *Дворецька Г. В.* Соціологія: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2002.
11. *Журавлев В. И.* Основы педагогической конфликтологии. — М., 1993.
12. *Законодавство* України про соціальний захист населення. — 4-те вид. / О. М. Роїна. — К.: КНТ, 2005.
13. *Левин Б. М., Левин М. Б.* Наркомания и наркоманы: Книга для учителя. — М.: Просвещение, 1991.
14. *Лукашевич М. П.* Соціалізація: виховні механізми і технології. — К.: Вид-во ІЗМН, 1998.
15. *Максимова Н. Ю.* Воспитательная работа с социально дезадаптированными школьниками: Метод. реком. — К.: АПН України, Ін-т психології, 1997.
16. *Мигович І. І.* Основы соціології. — Ужгород, 1996.
17. *Мигович І. І.* Соціальна робота (вступ до спеціальності). — Ужгород: Патент, 1997.
18. *Моховиков А. Н.* Телефонное консультирование. — К.: Академпресс, 1994.
19. *Оржиховська В. М.* Профілактика правопорушень серед неповнолітніх: Навч. метод. посіб. — К., 1996.
20. *Основы социальной работы: Учебник* / Отв. ред. П. Д. Павленок. — М.: ИНФРА-М, 1999.
21. *Пей Н. М.* Сучасна теорія соціальної роботи. — К., 2000.
22. *Понятійно-термінологічний словник з соціальної роботи* / За ред. І. В. Козубовської, І. І. Миговича. — Ужгород: УКМУ, 2001.
23. *Попович Г. М.* Соціальна робота в Україні і за рубежом. — Ужгород: УДУ, 2000.
24. *Психологические аспекты профилактики алкоголизма и наркомании среди подростков: Метод. пособие.* — К.: ИСНО, 1995.

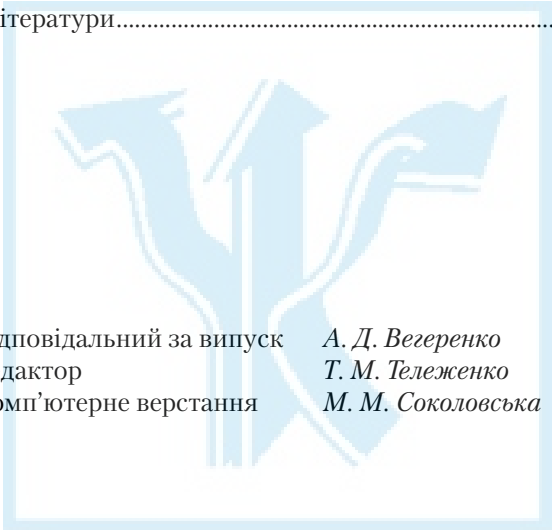
25. *Рудестам К.* Групповая психология: психокоррекционные группы: теория и практика: Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1990.
26. *Сальникова Л. С.* Телефон доверия. — М.: Знание, 1990.
27. *Семигіна Т. В.* Робота в громаді: практика й політика. — К.: Вид. дім “КМ Академія”, 2004.
28. *Скурятівський В. А., Палій О. М.* Основи соціальної політики: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2002.
29. *Соціальна робота в Україні:* Навч. посіб. / За ред. І. Д. Звереві, Г. М. Лактіонової. — К.: Наук. світ, 2003.
30. *Соціальна робота в Україні: перші кроки* / За ред. В. Полтавця. — К.: Вид. дім “КМ Академія”, 2000.
31. *Сурмин Ю. П., Туленков Н. В.* Методология и методы социологических исследований. — К.: МАУП, 2000.
32. *Теория социальной работы* / Под ред. Е. И. Холостовой. — М.: Юристъ, 1998.
33. *Тетерский С. В.* Введение в социальную работу: Учеб. пособие. — М.: Академ. проект, 2002.
34. *Хемби Гордон.* Телефонная помощь. — Одесса, 1992.
35. *Энциклопедия социальной работы:* Пер. с англ.: В 3 т. — М., 1993–1994.

The logo for MAUP (National University of Applied Sciences) features a stylized blue figure of a person with arms raised, enclosed within a square frame. Below the frame, the letters 'MAUP' are written in a large, bold, blue, sans-serif font.

MAUP

## ***ЗМІСТ***

Пояснювальна записка .....	3
Тематичний план дисципліни “Теорія та методика соціальної роботи” .....	5
Зміст дисципліни “Теорія та методика соціальної роботи” .....	6
Питання для самоконтролю .....	12
Контрольні завдання .....	15
Список літератури.....	17



Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*  
Редактор *Т. М. Тележенко*  
Комп'ютерне верстання *М. М. Соколовська*

**МАУП**

Зам. № ВКЦ-2781

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)  
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП